

ОЦІНКА ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Методика дозволяє виявити значущість для вчителя деяких аспектів педагогічної діяльності (схильність до організаційної діяльності, спрямованість на предмет), його потребу в спілкуванні, схваленні, а також значущість інтелігентності його поведінки.

Інструкція. В опитувальнику перераховані властивості, властиві вам у тій чи іншій мірі. При цьому можливі два варіанти відповідей:

- а) правильно, описувана властивість типова для моєї поведінки або властива мені більшою мірою;
- б) неправильно, описувана властивість нетипова для моєї поведінки або властива мені мінімально.

ОПИТУВАЛЬНИК

1. Я міг би жити один, далеко від людей, а, б
2. Я часто переважаю інших своєю самовпевненістю, а, б
3. Тверді знання з мого предмету можуть істотно полегшити життя людини, а, б
4. Люди повинні більше, ніж зараз, дотримуватися законів моралі, а, б
5. Я уважно читаю кожен книгу, перед тим, як повернути її в бібліотеку, а, б
6. Мій ідеал робочої обстановки—тиха кімната з робочим столом, а, б
7. Люди говорять, що мені подобається робити все своїм оригінальним способом, а, б
85851856. Серед моїх ідеалів чільне місце займають особи вчених, які зробили великий внесок в мій предмет, а, б
85851857. Оточуючі вважають, що на grubість я просто не здатний, а, б
10. Я завжди уважно стежу за тим, як я одягнений, а, б
11. Буває, що весь ранок я ні з ким не хочу розмовляти, а, б
12. Мені важливо, щоб у всьому, що мене оточує, не було безладу, а, б
13. Більшість моїх друзів — люди, інтереси яких мають багато спільного з моєю професією, а, б
14. Я часто аналізую свою поведінку, а, б
15. Вдома я поведжуся за столом так само, як у ресторані, а, б
16. У компанії я надаю іншим можливість жартувати й розказувати всілякі історії, а, б
17. Мене дратують люди, які не можуть швидко ухвалювати рішення, а, б
18. Якщо у мене є трохи вільного часу, то я вважаю за краще почитати що-небудь по моїй дисципліні, а, б
19. Мені незручно «дуріти» в компанії, навіть якщо інші це роблять, а, б
20. Іноді я люблю полихословити про відсутніх, а, б
21. Мені дуже подобається запрошувати гостей і розважати їх, а, б
22. Я рідко виступаю всупереч думці колективу, а, б
23. Мені більше подобаються люди, обізнані зі своєю професією, незалежно від їх особистих рис, а, б
24. Я не можу бути байдужим до проблем інших, а, б
25. Я завжди охоче визнаю свої помилки, а, б
26. Найгірше покарання для мене — бути зачиненим наодинці, а, б
27. Зусилля, витрачені на складання планів, не варті цього, а, б
28. У шкільні роки я поповнював свої знання, читаючи спеціальну літературу, а, б

29. Я не осуджую людину за обман тих, хто дозволяє себе обдурювати, а, б
30. У мене не виникає внутрішнього протесту, коли мене просять надати послугу, а, б
31. Ймовірно, деякі люди вважають, що я дуже багато говорю, а, б
32. Я уникаю суспільної роботи і пов'язаної з цим відповідальності, а, б
33. Наука — це те, що найбільше приваблює мене в житті, а, б
34. Оточуючі вважають мою сім'ю інтелігентною, а, б
35. Перед тривалою поїздкою я завжди ретельно продумую, що з собою взяти, а, б
36. Я живу сьогоднішнім днем більше, ніж інші люди, а, б
37. Якщо є вибір, то я вважаю за краще організувати позакласний захід, ніж розповідати учням що-небудь по предмету, а, б
38. Основна задача вчителя — передавати учню знання з предмету, а, б
39. Я люблю читати книги й статті на теми моральності, моралі, етики, а, б
40. Іноді мене дратують люди, які звертаються до мене із запитаннями, а, б
41. Більшість людей, із якими я буваю в компаніях, безперечно раді мене бачити, а, б
42. Думаю, мені сподобалася б робота, пов'язана з відповідальною адміністративно-господарською діяльністю, а, б
43. Я навряд чи засмучуватимуся, якщо доведеться провести свою відпустку, навчаючись на курсах підвищення кваліфікації, а, б
44. Моя люб'язність часто не подобається іншим людям, а, б
45. Були випадки, коли я заздрив успіху інших, а, б
46. Якщо мені хто-небудь нагрубіє, то я швидко можу забути про це, а, б
47. Як правило, оточуючі прислухаються до моїх пропозицій, а, б
48. Якби мені вдалося перенестися в майбутнє на короткий час, то я насамперед набрав би книг із мого предмету, а, б
49. Я виявляю велику цікавість до долі інших, а, б
50. Я ніколи з посмішкою не говорив неприємних речей, а, б

Обробка результатів

Кожна відповідь — 1 бал. Залежно від спрямованості педагогічної діяльності, усі твердження опитувальника (з урахуванням можливої відповіді — «а» або «б») розбиті на групи (шкали). За кожною шкалою можна набрати максимум 10 балів. Нижче перелічуються шкали й відповідні їм позиції опитувальника.

Комунікативність — 16,66,116,21а, 26а, 31а, 36а, 41а, 46б.

Організованість — 2а, 7а, 12а, 17а, 22б,27б,32б,37б,42а, 47а.

Спрямованість на предмет — 3а, 8а, 13а, 18а, 23а, 28а, 33а, 39а, 43а, 48а.

Інтелігентність — 4а, 9а, 14а, 19а, 24а, 29б,34а, 39а, 44а, 49а.

Мотивація схвалення — 5а, 10а,15а,20б, 25а, 30а,35а, 40б,45б.50а.

Шкала, за якою опитуваний набирає більше 7 балів, характеризує яскраво виражену спрямованість педагогічної діяльності.

Оцінка в межах 3—7 балів є середньою. Якщо оцінка нижче 3 балів, то відповідний напрямок у професійній діяльності розвинений слабо.

Інтерпретація результатів

Перед визначенням типу спрямованості, зверніть увагу на оцінку за шкалою «Мотивація схвалення». Якщо вона вище 7 балів, відповіді на запитання сумнівні. Ви занадто намагалися виглядати добре, інколи були не зовсім щирі. В цьому випадку той тип, за яким у вас вийшла максимальна оцінка — це не ваш реальний

портрет, а скоріше портрет ідеального вчителя у вашому розумінні, такого, яким ви хотіли б бути. Якщо хочете одержати більш об'єктивний результат, поверніться до цього тесту ще раз, через деякий час, і намагайтеся відповідати максимально широко.

Максимальна оцінка за шкалою **«Комунікабельність»**; *тип учитель-комунікатор.*

Ви відзначаєтеся екстравертованістю, низькою конфліктністю, доброзичливістю, здатністю до емпатії, любов'ю до дітей; реалізуєте свої виховні впливи через пошук механізмів сумісності з учнем, через неформальне спілкування, й, природно, що такий вплив забезпечать найбільші зміни саме в цьому аспекті поведінки учня.

Максимальна оцінка, за шкалою **«Організованість»**; *тип учитель-організатор.*

Ви нерідко є лідером не тільки для дітей, але й для всього педагогічного колективу, транслюєте свої особистісні риси переважно під час проведення різних позакласних заходів, тому результат ваших педагогічних впливів, найяскравіше виявиться в сфері ділового співробітництва, колективної зацікавленості, дисципліни.

Максимальна оцінка, за шкалою **«Спрямованість на предмет»**; *тип учитель-предметник*

. Ви твердо впевнені в необхідності знань та їхній значущості в житті. Ви виховуєте учня засобами досліджуваного предмета, шляхом зміни його сприйняття наукової картини світу, залучення до роботи в гуртку тощо.

Максимальна оцінка за шкалою **«Інтелігентність»**; *тип учитель-інтелігент або просвітитель.*

Ви відрізняєтеся принциповістю, моральністю, реалізуєте себе за допомогою високоінтелектуальної просвітницької діяльності, несучи учням моральність, духовність, відчуття свободи.

Якщо ваші оцінки за двома напрямками зовсім однакові або майже однакові, то можливе існування комбінованих типів. Найбільш поширені такі типи, як **«предметник-організатор»**, **«предметник-комунікатор»**, **«предметник-просвітитель»**.
